

სწოლის უზრცელი

გაზეთი დინს: წილადნი—6 მან., თვი—75 კაპ., ცალ წომეორ—3 კაპ. დი განკარგებისა; მთელდობრი სტრუქტონი პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხედზე—5 კ. გვირგვინზე და დახატული განკარგების მიღება; ენობისა და კენობის ფურცელს რედაკციაში განეს კ. № 27, წინა-თიხების განაგეც, სახე, კანკელობაში და წი. გამოცე. კარგველია ამზადების კონკრეტ (ქვეშეთის გვერდის პირდაპირ).

გაგეჭვა იმყოფება ვანის დიდ ქუჩაზე, მარტყოფის სახლი № 27.—ხელ მიუწვდელი წარმოება არ დაბეჭდება.—დასაბეჭდო წარმოება რედაქციის სახელია მასზე უნდა წარმოებოდეს.—პირბობი მიღებაზე რედაქციისთან წარდება კოფელი დიდ კორექტურების გარეშე. № 11 სათაფლი—1-ზე სათაფლი (შუალედრი). ფოტოს აღტებს: **Тифлис, на редакцію „Искусство-Пресса“—„Моямბე“.** ბელაშოვი № 372.

წარსული წლების ჟურნალი „მოამბე“

გაიუღებება შედეგ ფასებად: 1894 და 1895 წ. წ.—შვიდა-შვიდ მსოფლიო და 1896, 1897 და 1898 წ. წ.—სუთ-სუთ მსოფლიო. სიღათ 1899 წ. ენობაზე 1900 წ. ხელის მოძვეროთათვის ეღორებება სუთი მანეთი.

ქალაქ გარეშე მცხოვრებეთ თითო წლის ჟურნ. „მოამბის“ ფოსტის სარგათ 60 კაპ. უნდა გამოგზავნიან. ჟურნ. „მოამბის“ ადრესი: **Тифლის, въ редакцію журнала „Моямбѣ“.**

სახალხო სემიონოვა საქველმოქმედო ბაზრითურთ

ქართველია შორის წინა-კითხვის გამგებველებების სახე-ცადობისა სსსრგებლიად განსწავლულია გინაბრთის მისი. მებოწორულებათა წარმოგზავნა ამ ბაზრისთვის შეიძლება კ. თლვა თავდოისის ასულის ჭეჭეაუბესთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21. (5. 0 — 32)

პარიზის გამოფენაზე ფასკველთა საყურადღებო

ზარაზი ნაცხოვრება და ფრანგული ენის მგოლზე ქართველი ჰეოსტორობის გაყვეს პარიზის მსოფლიო გამოფენის ნახვის მსოფლიო და სიანაზო დაზარადა გარეულის გამოფენისა და თვით ქალაქის ღირს-შესანიშნავ დაწვებულდება დათვალერების საქმეში. იგვე ჰეოსტორობის იქითობის ან აქეთობის დათვალერებისა ეგრობის სატატო ქოლქები.—ადრესისა და საყურადღებო შესახებ პირობაა შეტყობა შეიძლება „მოამბე“-ც. რაგობის ფურცლისა რედაკციაში. (რ. 0 — 12)

წირო შორის წინა-კითხვის გამგებველებელი სახეცადობის ა. ს. თონისძეის მიერ ნაწადრთივი უმტობრაჟია

გადტყინილ იქნება წიფენის მიღებნსეად, სარაზის სახლეში. (5. 0 — 46)

მთავრობის ბანკარბულიანი

ონის ფოსტა-ტელეგრაფის გან-ყოფილებას უფროსა კოლ. სევეტო-ღიდა კოტეტიშვილი გაყავინილ იქნება ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტრაქტის მოსჯელად. ფხისკონტრის: ვაგუთა იუ. სანიჭე-ტონისფენის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტრაქტის მოსჯელად; ვე. ტანტატება სწინაყო ვე. ტუმბურთივე. კანკ. კორ-სხობია და კანკამ ღლოტი—

ფოსტალიონებათ ფოსტა-ტელეგრაფის კონტრაქტის ტანტატებ—ტფილისის, ტუმბურთი—ქუთაისისა, გარდახდა—ფრანგურისა და ღლოტი-კერქვისისა.

გვაყავინილ იქნება: კრქვისი ფოსტა-ტელეგრაფის კონტრაქტის ფოსტალიონის კანკამ ღლოტი და ბაჟაფხისა—იუ. ვანბეე კრქვისისა იგებია.

ღვთისძეობა იქნება სასაქმედან, თავისვე თხოვის ანახსნად, არაგონის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტრაქტის ფოსტალიონი დუ. ბანტატე.

ტფილისის სასწრაფო პაღატის მოსჯელად, იოსებოანი დახანაზანბეუ პაღატის ჰეგეტურტის ანახსნევე.

თიბონის სასწრაფო მმართველობის კანკაგებობის მოსჯელად ვასილ-რანშიშვილი გაყავინილ იქნება იმეუ თანადგობაზე თიბონის მამიშეგებელ სასაქმედოში.

ახალი აგვაკი

→ 3 მაისს, დილის 11¹/₂ საათზე, ჩვეულებრივს პარკლისს და დთოცების შემდეგ, ვახისა იმეურების სათავადაზნაობა მომარგა კრება. კრების ხდომებზე საქალაქო ტატრის დარბაზში მოთხოველითი. პირველ დღეს ხალხი შედარებით სხვა წლებთან, მცირეა კრება ვახისა გუბერნიის მარბოს თ. სე. წიფეთლის სიტყვით, რომლითაც იგი სხაბრულიო მიგებება ღვთისება და სამეგრელოს თავდაპანაზობის შერთობისა და შემდეგ დაწვრილობით მომხმანა საზოგადოებას ქუთაისის დამუტატო საკრებოლოს მომხმადრის შემხვევის შემდეგ ვაგრცელებლობის ამბების შესახებ. დამწვრილებითი ანგარიში ხვავ.

→ მისი ყოვლდ-უსამაღდელოცობის საქართველოს ექსპრობის ფლობიანეს ლოცვა-ურთხეითი დღეგრადის ეპისკოპოსისა კირიანა მიზანდებდა ქ. ქუთაისს, სადაც უნდა ჩინაბობს მართი იმერტლის ეპარქიისა. ნაცვლად ყოველდ საზღვდლო პესხარიონისა, რომელიც ორთ თვის დღითი ქ. პიატოტურსკში მიზანდებდა ავადმყოფობის გამო.

→ ჭერბო. ვესტნიკის სიტყვით, მათეუმში ვაგრცელებითი ქალაქი სათვალავო საზოგადოებას დაარსებამ დაღებზე შეუდებთან წესების შედგენას, ნორმალურ წესებების მიხედვით. ვანზახუნის ბანკს შემწეობის დაპირებთან აღვილობითი კაპიტალისებითი.

→ ტფილისის გუბერნატორის თანად. აღმასრულებელმა წინადღებმა მისი ტფილისის ქალაქის მოურავს წინაღობის სატყვის პრეგეტორი წარდგინა ვახისება საქალაქო დექნების დაარსებას შესახებ. გუბერნატორის აზრით, ან გვაირ დღებზე დაარსებულ უნდა იქნება ქალაქის განაბირა დივიდუბო—აღმადარში, ვერაზე, დიდებუთი და სხვაგან.

→ სწობის ფურცლის შე-1098 ნომერში, 16 აპრილს, დასტამბული იყო შენიშვნა შესახებ

ბორცის სიძვირისა და საქალაქო საყვარობის სატყობისა. ავეგ ნახებებზე იყო სარდან ავლოთი საქაიო ფული საქვის მოსაწყობად და სხ. როგორც ზემოდ დაბეჭდილ ნახებებთან დინახავს მკითხველი, ახლა ამხსნის ბან გუბერნატორისა მუტეკეია ურადლებს ვამეკობისა და წინადღებებს იძლევა სათვალავო ღვთებზე გამართობა, როგორც სხვა ქალაქებშია. ჩამდუნდაც ზვეგ ვითა, არც ერთ რუსეთის ქალაქში არ არის საქალაქო ღვთებზე, გარდა ერთის, ვეცნებთ, ვეკატერინოდალისა იქაც ქალაქი მოიყვანდა იუკეს, რომელიც საქალაქო ღვთებში ჰყიღის ბორცს. ტფილისათვის საქაირობა საყვარის გამართობა, ხოლო სხვის მიხედვით იკა, არაივდ თავის უნაბით, რომელიც ასე ნავაღლებად გამოჩინა ტფილისის გამეკობისა და იმედელ მოიყვანა სავტე, რომ ამისთანა საქაიო სავანის დამწვრება უბამანეს.

→ სახლხო თეატრისთვის აღვილის მოსმენება არჩეულ სემკოს კომისიის ერთ წევრისაგან ზვეგ მოიყვანა შემდგომი წიფობი: ე. ნო რედაკციაში. სწობის ფურცელში, 2 მაისს, დაბეჭდილი იყო შენიშვნა შესახებ სახალხო თეატრის აშენების ტფილისში. ამ შენიშვნაში ზოგიერთი იხეეთი შეტყობა, რომლის გასწორება სასურველია, და არ შეიძლიან ამის გამო ორიოდ სიტყვა არა ვსთავი.

1) ავტორი ამბობს, რომ ქალაქის კომისია, ვამეკობა და სემკო აპირებრეო თეატრის აშენებას ვერის ხილთან, ყორღანოვის მიწაზე, ითვის ადვილს, რომელიც ვითიოც წყავამაზე.

ნამდებდათ კი იმ ადვილს, რომელიც არჩეულია სახალხო თეატრისთვის, სტრუქტურა წყალი არა სწევდება. ეს ადვილი მტკრის ნახილის ან არ არის, ანამდ კოტა ნოშობრითი, იქ სადაც ჩინებობის სახლი სდება და ყორღანოვის ტყის საყვარობა. იქამდის წყალი არ მიღეს, მუნამ რადან ზოგიერთი ჰეოწობდნენ, რომ იმეთათად წყალი იმ ადვილს ორინად შეგებობილად ადრე კომისია დადებინა ხილთან კვდელი აშენდეს. ეს კე-

დელი, როგორც ინტერნტი ამ-
ბოტენ, ვერცხა 1500 ან 2000
მან., და არა 12—15,000 მან.,
როგორც შენიშენის ავტორი ამ-
ბოტის. ეს კვლევა აწარმოებდა ქალაქის
და ყოვლანობის ხარჯით, და არა მარტო
ქალაქის ან საზოგადოების ანაზღაურებით,
როგორც კიდევ შეტყობილი ამბოტის შენიშენის
ავტორი. მაგრამ კვლევის
რომ აწარმოებდა, თვითონ ადგილ-
ზე არასოდეს არ შეიძლება ითქვას,
ვითომ ის წყალი სდგამს. კვლევის
კომისიის მხოლოდ ადგილის
დასაზღვევა მხოლოდ შერბილისთვის,
და არა იმიტომ, რომ ეს ძალიან სა-
ჭიროა კვლევის, სახლებსაც ახლ-
ნავე ხალხს ცუდებისაგან, მაგ-
რამ არაირი აქედან აქედან არ
გამოიყვანს, რომ ასეთი სახლი
ცუდების სდგამს.

ამ ეთად, 4 მაისს, მტკვარის
მ ქვირთვილი აღივსებულა, ნა-
პირები ვერის ხილთან ზოგირით
ადილას ქვირთვი წაღებულა,
მაგრამ წყალი მიიქცა არ შე-
ხებია იმ ადგილს, რომელზედაც
სახალხო თვითონ აწარმოებს ვაი-
რებით. ეს იმიტომ, რომ სხეუ-
ლი ადგილი იმ ახლო არ არის
მტკვარის. ამ ადგილს გვერდზე
უფრო წყლისთვის სახლი, რომე-
ლი წყლის არის დანი არ წუ-
ლდება, და თუ იტყვიან რაისივე
წყლისთვის,—ეს მხოლოდ გაბეღუ-
ლი გულმინსონია იქნება.

2) ზემოხსენებულის შენიშენის
დამწერი ამბოტის კვლევა და
უფროსი იქნებოდა ან სხვაგან ად-
გილი ცოდნათა, ან ალექსანდრეს
ბაღთან, ქალაქის შუგულ ადგი-
ლს, ქალაქის მიწებს, სადაც დღე-
ნების, იქ აწარმოებთ თვითონ.
ამის წინააღმდეგ უნდა ვთქვათ, რომ
სახლადილას ახლანდელ შენობა
არა აქვს, რომ იყოს მიწები, მე-
ტრად შეუძლებელი ქალაქი, სადაც
ყოველ ადამს თანხმობით და არა
მანათობით ავსებენ. ქალაქის
მიწა ან ალექსანდრეს ბაღთან მე-
ტრად მიტოვა. სახალხო თვითონ
სათვის სჭირა არა ნაღველ
200—300 ლ. სკენისა, სხეულებს
ადილას 100 სკენის ცოცხს
მოიპოვებს. ან რა სჭირა სახალ-
ხო თვითონ იშვეკვალდ შენობს
ქალაქში დამკვირდებდეს? დარიბი
ხალხი უფრო განაზრახს სდგას
და თვითონ ვერის ხილთან უფრო
დააკვირდებდეს ვერის, უკუობის
და დიდობის მსჯობობით, ვიდრე
თვითონ ალექსანდრეს ბაღთან.
მართალია ბერი ქალაქის მცხოვ-
რები არ იქნება დამკვირდებულ-
ნი, მაგრამ მათთვისაც უფრო სა-
სურველია თვითონ სახე ავლ-
ბარში, ვიდრე შეუძლებ ქალაქში.

ამ ეთად ქალაქის კომისია ვერცხს
მიწებს ძველ ქალაქში, იქ კალ-

კე თვითონ ასაწარმოებლად, და
კარგი იქნება გაზაფხულს დავხარ-
ნიან მას ამ ძველ საქმეში.

→ საზოგადოების განკარგულების
კომისიის ანგარიშით უკვე
კითხვა დადგინდას ავსტრიაში
სადაც შესახებ. კომისიის წევრები
მასწავლებლად დაუნიან, რომ ავს-
ტრიაში მიღებულ იქნა რეა-
ლური სასწავლებლის კურს-შესრუ-
ლებული; მათ უნდა დავიკრიბოთ
მხოლოდ ვაგონები ლათინურ ენა-
ში, ისიც კომისიის პრეზი-
დენტის კომისიის მოხსენება
დადგენს განსახლებულად სავა-
რებადობის საინსტიტუტს. პრე-
ზიენტის განხორციელება მოხდება
მხოლოდ 1901 წელს.

→ მეთხველებმა უწყიათ, რომ
კავსიის სეგმენტი საზოგადოებამ
ამოიბრია კომისია, რომელსაც და-
ვევალი მოაწერს საქმე ქართულ და
სომხურ ენებზე სახალხო წიგნებ-
ბას და ფრგვლებს გამოცემა
საგეგმა და საინფორმაციო შინადას-
ხელებულ კომისიის უკვე დასრუ-
ლებული თვისი შრომა და წარუ-
დგინა პროექტი საქმეში საზოგა-
დოებისათვის. პროექტის უთავა-
რესი ნაწილი უკვე განიხილა სა-
ზოგადოების კრებამ ორ მაისს, ასე
რომ მალე კვლე შეუდგებიან ამ
წიგნების გამოცემას. უკვე გაა-
თარგმნა და დასაბეჭდად მომ-
ზადებულია წერალები ქერალის
შის, ყვავილის და სოფლის შე-
სახებ. წიგნები შეიკა და იფი-
ტირება და ბეგრე უფროსად და-
ურიცხება სოფლებს, ვანხაბუ-
ლი, შემდგომი თათრული ენებზე
გამოსცენ ამგვარად ბროშურები
და ფურცლები.

→ ტფილისის ნოტარიუსად
განსვენებულ ა. პოლდარაძის
მაგორად დანიშნულია ტფილისის
მესამე განყოფილების მომარტო-
ლი-მოსამართლე დედა ანგუსა მკ
წინამძღვრანაშვილი.

→ 2 მაისს, სახელმწიფო საა-
დელ-მამულე ბანკის ამირი-კავსიის
განყოფილებაში მიხდა გაჭრა-
ბის იმ მასწავლებლის, რომელია პი-
ტრიათიც არ შეუტრიათი სადაც
გარდასახდა, სულ დანიშნული
იყო გასაცოდად 60 მამული. გა-
თვალდა კი—მითან 8 ტფილისის
საგებრანოში და 2—ქუთაისის
ში. ხელმოწერა დაკრება დანი-
შნულია 30 მაისს.

→ ტფილისის გუბერნატორის
თანამდებობის აღმასრულებელმა
დაამტკიცა ქალაქის მიწების თა-
ნამდებობაზე ს. თ. ჭყავაძეშვილი.

→ ტფილისის გუბერნატორის
თანამდებობის აღმასრულებელმა

დაამტკიცა საქმის მიერ არჩეული
წევრები ქალაქის სამოსწავლო
კომისიასა.

→ ორ შაბათს, 8 მაისს, სალა-
შა 8 საათზე, ტფილისის საა-
დელ-მამულე სასამართლოს დარბაზში მო-
ხდა სხდომა ტფილისის აერ-
ადელუ საზოგადოებისა. სხდო-
მის სარგებ: აღმასრულებლის
კომისიის თვით საზოგადოებისა;
5. ნ. მასხაძის რეფერატი ას-
ჯღოდა ერთობა. ჩვენი კატორ-
და. იურიდიული საუბარო ზო-
გირით სადაც კომისიის შესახებ.
სხდომას შეუძლიათ დავსრუნენ
არა წყენრიც.

→ ტფილისის თვით-აზნაურის
მამულის გაზეთ კომისიის შეუდგე-
ნია უკვე პროექტი სათავადაზნა-
ურთა თვითონ გაზეთებისა-
თვის. პროექტი ხარჯად აღრი-
ხები წარედგინა დასამტკიცებლად
გუბერნატორს.

→ ხელს, 6 მაისს, მოხდა
საგვარა დაგვარა საქმისდასა ნი-
ბრის შესაკვლელად.

→ ჩვენ გვეყრენ: 12 აპრილს,
ს. ოცნაში (ბასილეთის საზოგა-
დობა აფორიაში), გარდაცვა-
ლია ამირი-კავსიის საოსტატო
სემინარიის მესამე კლასის მოსწ-
ველ გიგად იანსა მკ დღეცა.
განსვენებული იყო ფორად და
წინარი კაცი და საცხარელი აზნა-
ნავი სხეულები სემინარიის მოს-
წავლებლის ის, იმეღებით საცხე
აბაღანზე, ჰლომობა თვისი
ძალადონე—ერთგრა ჩვენი ბეგრე
ხალხისთვის წყენრიცა. მაგრამ უ-
აღარ დასცულად საცადეს ამ
მოსწავლელ აბაღანისთვის მტარ-
ვალმა სენმა, ტურქმა, მასაც მო-
ული ბოლი. განსვენებული თუ-
ნა ჯერ სრულიად აბაღანზე
იყო, მაგრამ მიიქცა საცაოდ და-
კვირვებლად ჩვენს სოფელ-დნი-
ურ სტორებს და უკვე დღე-ნა-
გზა მასთან, მის მათხსირებულ ძა-
ლისთან სამარტოვლად. განსვენ-
ებულის ხან-მოკლე შრომა ჩვენს
ლიტერატურასაც ერგო: შარშან
დამტკიცა მისი სასტოვოდ ნათა-
რგები პუშკინის მოთხრობა მტე-
ბიგეა.

→ იფორიაში დამტკიცდა აუწყე-
ბენ თორიგან: 2 მაისს აქ გარ-
დაიცვალა მტეხურ ქუთაისის სტუ-
დენტ-გემში გიორგი ჭყავაძეშ-
ვილი.

→ ბეგრეპურგში დაახლო და
საზოგადობა, რომელსაც მიზნად
აქვს გაიკონს აღმოსავლეთის
ერებს რუსეთი და ეკლესიის
რუსეთთან დაბლოკების. ამის
გარდა საზოგადოებას მიზნად აქვს

გავარტყლის აღმოსავლეთის ერთა
შარის რუსეთის კვლევება. სა-
ზოგადოების დამაზრებელი არა
ან რუსეთის ელჩი რომში ზენი
წელდობ, ყუბანის საზოგადო-
ბის მიზანსარდალი გენ. ან.
გ. ვ. მუშტინიოვი, რუსეთის არ-
ქეოლოგიური ინსტიტუტის დირ-
ექტორი თ. ა. უსენკოვი, სამეც-
ნიკოლოგიური ენციკლოპედია
დას. კ. ვ. მასხაძის და სტენი.
განსახლებული მასწავლებლის
კვანად საზოგადობა აპირებს გა-
მოკვლიოს აღმოსავლეთის ბა-
სია ყოველ-მდინარეობა ეკონ-
ომიკის და გეოგრაფიკული მის-
ხიერების დრო გაიკვლიოს
გაზეთების, რათა ვაგონის მიწე-
ლეთ აქსური ვაგონი, მკვე-
ლობა, ბუნების სიმდებრე,
მცხოვრებთა ხე წყენლებანი;
დაბარის კურსები აღმოსავლეთის
ერებს შესწავლად და მპრობის
რეტეკების სხვადასხვა საყურა-
დებო საგნების შესახებ.

→ გზათა საინსტიტუტის გარ-
დაცვლა შერბილის ნაშრომა-
ნი დაგვარა მტავრათა მასწავლელ
მატარებლებმა.

→ გზათა უწყების განკარგუ-
ლებით გეუმტად ფასანურის „ხა-
სტკა“, გზატკეობის ხარჯის
ასაკრებთ არსებულთ.

→ გავხლასკან და მტკვე
ტფილისის საბურთალოს საზოგა-
დოების წევრთა კრება, რომელიც
არ შეტკდა 30 აპრილს, ხელ-მე-
რედ დინიშნა 14 მაისისათვის.

→ სათანადო უწყების განუ-
ხაბეს გაფორმების შეწყვეტი-
ტეხვების პროგრამის ქალთა სა-
შუალო სასწავლებლებში.

→ აპრილის განმავლობაში
ტფილისში შემოურთიერთი ვასეს-
ლეთ 2068 ხარი, 354 ძიხა, 136
კვებულა, 500 ხარ-კახები და
107 ვერ-კახები. სულ ტფილისის
ში სხვადასხვა სახეობის შემე-
რედ დინიშნა 3165 სული საქაწილ.

→ აპრილის განმავლობაში
ტფილისის საესპანოში დაუტკვე
3181 მსხვილფეხი საქარეული
5535 ცხვარი, 628 ბატკანი, 27
ლორი, 472 ხმა და 93 ჩველ
ხმა.

→ დღეს თორიგე საათზე, ლ-
დუბის მიწორაზე გაიხსნა ტე-
რის საყურაო ზახარა. ჯერ ზა-
რის იქნება განმდობი. ბაზის
(იარბუცის) განსახებ მიწეუტკნი
არან ტფილისის გუბერნატორი
3 ნი სტენი, 2-ნი ბეგრე და სხე.

→ ქალაქის თორიგე, მტავრათა
რთობის თანაშემწე ნება დრო-

